

AD:s tillkomst år 1928

AD:s sammansättning m.m.

**1929–1974 kollektivavtalsdomstol,
"dubbelkommandot" AD/HD**

**1974– sjuttiotalsreformerna och
domstolens breddade jurisdiktion**

tingsrätt/AD, eller AD direkt

**målkategorier: kollektivavtalstolkning,
MBL, LAS och diskriminering**

målstatistik

Gränsdragningen AD/ tingsrätt:

arbetstvistbegreppet

kumulation med ordinär tvist

2 kap. 1 § arbetstvistlagen

**2003 nr 15 och 2011 nr 28 arbetsgivare som
själv slutit kollektivavtal .**

Krav för AD:s behörighet som första domstol (2 kap. 1 och 2 §§ arbetstvistlagen)

1. Parterna: talan väcks av arbetsgivar- eller arbetstagarorganisation *eller* arbetsgivare som själv slutit kollektivavtal

2. Tvistens karaktär:

a) tvist om kollektivavtal eller annan arbetstvist som avses i medbestämmandelagen, *alternativt*

b) arbetstvist i övrigt

– om kollektivavtal gäller mellan parterna

– eller om arbetstagare som berörs av tvisten sysselsätts i arbete som täcks av ett kollektivavtal som arbetsgivaren är bunden av

2 kap. 5 §

talan som väcks vid TR av medlem i organisation: organisationen ska tillfrågas

Internationaliseringen

**Europakonventionen (föreningsrätt,
domstolsprövning)**

**EU-lagstiftningen (övergång av
verksamhet, jämställdhet/diskriminering,
utstationeringsfrågor, bemanningsfrågor)**

**Fallet *Torgny Gustafsson*
(Europadomstolens dom år 1996)**

**Fallet *Kellerman* (AD 1998 nr 17,
Europadomstolens dom år 2004)**

**Fallet *Evaldsson* (AD 2001 nr 20 och
Europadomstolens dom år 2007)**

**Fallet *Laval* (AD 2004 nr 111, AD 2005 nr
49, EU-domstolens dom år 2007, AD 2009
nr 89 och HD:s beslut den 6 juli 2010)**

Diskriminering

könsdiskrimineringsförbud sedan år 1980

**jfr föreningsrättskränkningssmålen, delad
bevisbörda**

**könsdiskriminering: anställningsfallen
(2002 nr 45, ingen jämförelseperson)**

**könsdiskriminering: lönediskriminering
(AD 2001 nr 13, 51 och 76)**

**1999 års lagar (funktionshinder, etnicitet,
sexuell läggning)**

2008 års diskrimineringslag

**(kön, funktionshinder, etnicitet, sexuell
läggning + ålder)**

**missgynnande–jämförbar situation–
orsakssamband (och delad bevisbörda)**

etnisk diskriminering, 2003 nr 55, 73 m.fl.

2009 nr 11 (äldre/invandrar/kvinna),

**2010 nr 14 (lokalredaktör, tidssambandet
vid anställningsfall)**

**2011 nr 37 (åldersdiskriminering SAS-
fallet)**

Företagshemligheter

lagstiftningen

ganska många rättsfall, oftast från tingsrätterna, mest bevisfrågor (dock om skadeståndsreglerna 1998 nr 80 och 2011 nr 11)

Konkurrens med arbetsgivaren

2003 nr 84 och 2006 nr 49 förberedelse under bestående anställning

2002 nr 15 konkurrensklausul, vite kan jämkas

Skiljeklausuler

2005 nr 79 skiljeklausul i kollektivavtal

2011 nr 31 anställd aktieägare/styrelseledamot

Rättshjälp**2006 nr 116 (avslag, ej vänt sig till JämO)**

Anställningsskyddslagen

**uppsägnings/avskedandegrunder allmänt:
kortfattad lagtext 7 och 18 §§**

många rättsfall, men få principfall

**typsituationerna: arbetsbrist/personliga
skäl, sjukdom, alkoholrelaterade problem,
oförmåga, samarbetssvårigheter,
arbetsvägran, olovlig frånvaro, illojalitet,
brottslighet**

**ingen egentlig förändring i synsättet
allmänt sett utom möjligen betr.
sjukdom/rehabmål**

**förhållandet mellan avskedande och
uppsägning, 1998 nr 30, 1999 nr 31, 2002 nr
80, 2009 nr 23, 2011 nr 33**

**arbetsgivarens bevisbörda (frisörfallet 2003
nr 93, bingohallen)**

tvåmånadersregeln (2004 nr 44, 2005 nr 107, 2007 nr 43) i sin mer nyanserade form (Ströberg!)

7–22 §§: 2009 nr 50 och 2011 nr 30 (Cargotec)

rättsverkan av avböjt omplaceringserbjudande (2005 nr 57 m.fl.)

bemanningsföretag/lönetvister/företrädesrätt/inhyrning (Abu Garcia 2003 nr 4 och 2007 nr 72)

ekonomiskt skadestånd vid sjukskrivning

interimistiska beslut enligt 34 och 35 §§ (se 2000 nr 90, 2005 nr 65, 2010 nr 83)

preskription 2010 nr 20 (fel part underrättad)

**internationell tillämplighet (2000 nr 45,
2001 nr 110)**

**övergång av verksamhet (lång serie fall,
exempelvis AD 2002 nr 63,
restaurangrörelse)**

Andra fall av intresse

2000 nr 81 läkaren och AvtL

2000 nr 107 "kan ha företrädesrätt"

**2002 nr 21 förtal av anställd
(referenstagning)**

**2006 nr 15
omplaceringserbjudande/geografi,
driftsenheter m.m. (Lindébergs Thornton)**

**2006 nr 20 mejlande polisman fick behålla
anställningen**

**2007 nr 63 icke ordinarie domares besök på
lokal**

2009 nr 59 och 2010 nr 51 (tingsnotarie)

**företrädesrätt: domstolsassistent 2004 nr
103 (TurA-S)**

livstidsgaranti? 2005 nr 121

2008 nr 2 sexköp i Kina

**2009 nr 67 akterseglad målare fick ej sägas
upp, men fick ej allmänt skadestånd)**

**2010 nr 52 bastubadarprincipen:
livvaktsfallet**